

LT

LT

LT

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 24.2.2009
KOM(2009) 96 galutinis

KOMISIJOS ATASKAITA

Valstybių narių atsakymai į Audito Rūmų 2007 m. metinės ataskaitos pastabas

{SEC (2009) 257}

TURINYS

1.	Ataskaitos aprėptis	3
2.	Santrauka.....	3
3.	2007 m. patikinimo pareiškimo bendrieji nustatyti faktai ir patikinimo pareiškimo nustatyti faktai pasidalijamojo valdymo srityje	4
4.	Tolesni veiksmai, kurių imtasi dėl klaidų	6
5.	Valstybių narių veiksmai trūkumams pašalinti sanglaudos ir žemės ūkio srityje.....	7
6.	Pagalba valstybėms narėms ES finansuojamų projektų valdymui tobulinti	10
7.	Išvados	11

1. ATASKAITOS APRÈPTIS

Europos Audito Rūmai (EAR), Europos Sąjungos išorės auditorius, metinėje ataskaitoje pateikia sąskaitų patikimumo ir susijusių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą (DAS). Pagrindinis DAS tikslas – pateikti audito nuomonę dėl to, ar ES pajamos ir išlaidos išsamiai ir tiksliai registruojamos sąskaitose bei yra gautos ir išleistos vadovaujantis visais sutartiniais ir teisiniais įsipareigojimais¹.

Gavusi ataskaitą Komisija nedelsdama turi pranešti valstybėms narėms apie EAR metinėje ataskaitoje pateiktą išsamią informaciją, susijusią su lėšų, už kurias jos yra atsakingos, valdymu, o valstybės narės privalo per šešiasdešimt dienų pateikti atsakymą². 2008 m. lapkričio 11 d. Komisija tinkamai pranešė pirmiau paminėtus nustatytus faktus ir paragino valstybes nares užpildyti trijų dalių klausimyną. Valstybės narės jau buvo gavusios su jomis susijusius Audito Rūmų nustatytus faktus ir buvo juos aptarusios su Audito Rūmais bei Komisija prieš patvirtinant Audito Rūmų ataskaitą. Valstybių narių atsakymų suvestinė pateikiama Komisijos ataskaitoje (kartu su Komisijos tarnybų darbinio dokumentu) Europos Audito Rūmams, Tarybai ir Europos Parlamentui iki 2009 m. vasario 28 d.

2. SANTRAUKA

2007 m. metinė EAR ataskaita svarbi dėl dviejų priežasčių. Pirma, Audito Rūmai pakeitė ataskaitos struktūrą – dabar ji geriau atitinka naująją finansinę programą. Antra, tai paskutinis DAS, pateikiamas šios Komisijos ir šio Parlamento igaliojimų laikotarpiu.

Komisijos pastangų nuolat gerinti kontrolės sistemą rezultatai tampa matomi EAR išvadose. Audito Rūmai pirmą kartą pateikė besąlyginę (teigiamą) nuomonę apie sąskaitų patikimumą. Audito Rūmai taip pat pateikė besąlyginę nuomonę apie operacijų teisėtumą ir tvarkingumą pajamų srityje, ekonomikos ir finansų reikalų srities įsipareigojimus bei mokėjimus, taip pat administracines ir kitas išlaidas. Audito Rūmai pažymi, kad šiose srityse priežiūros ir kontrolės sistemos apskritai veikia veiksmingai. Tuo tarpu apie pasidalijamojo valdymo srities operacijų teisėtumą ir tvarkingumą Audito Rūmai daugiausia pateikė neigiamą nuomonę. Be to, pagal turimas žinias šių sričių priežiūros ir kontrolės sistemos yra iš dalies veiksmingos. Kalbant apie žemės ūkį ir gamtos išteklius, Audito Rūmai visos šios politikos srities išlaidų operacijose nustatė reikšmingą klaidų lygį, išskyrus Europos žemės ūkio garantijų fondą (EŽŪGF, kuriam tenka 85 % žemės ūkio išlaidų) – šioje srityje klaidų lygis yra šiek tiek žemiau reikšmingumo ribos. Audito Rūmai nustatė, kad daugiausia klaidų padaryta sanglaudos politikos srityje, kur apytikriai 11 % bendros sumos neturėjo būti kompensuota. Pagrindiniai nustatyti trūkumai susiję su valdymo ir mokėjimo institucijų kasdienėmis patikromis ir audito įstaigų darbu. Verta paminėti, kad didžioji dauguma EAR audituotų operacijų susijusios su 2000–2006 m. programavimo laikotarpiu.

¹ Europos Audito Rūmai. Metinė ataskaita, 2007 m. ES biudžetas. Informacinis pranešimas, p. 7.

² Finansinio reglamento 143 straipsnio 6 dalis.

2008 m. lapkričio mėn., kitą dieną po metinės ataskaitos pristatymo, Komisija kiekvienai valstybei narei tinkamai pranešė išsamią informaciją apie klaidas, kurios kiekvienoje konkrečioje šalyje nustatytos per EAR auditus. Dauguma valstybių narių pateikė Komisijai pakankamai išsamius atsakymus per priimtina terminą.

Audito Rūmai skirsto klaidas į kiekybiškai įvertinamas ir kiekybiškai neįvertinamas. Pasidalijamojo valdymo srityje valstybėms narėms tenka atsakomybė iš viso už daugiau kaip 90 % kiekybiškai įvertinamų klaidų. Atsakymuose apie veiksmus, kurių imtasi atsižvelgiant į nustatytus faktus apie kiekybiškai įvertinamas klaidas, 15 iš 17 susijusių valstybių narių pateikė tam tikros informacijos apie vykdomus veiksmus ir laukiamus rezultatus. Minėtuosius veiksmus Komisija stebės vykdydama tolesnius savo veiksmus, susijusius su Audito Rūmų nustatytais faktais apie klaidas.

Be to, valstybių narių buvo paprašyta atsakyti į šešis konkrečius klausimus, susijusius su žemės ūkiu ir sanglauda. Audito rūmai pareiškė susirūpinimą dėl žemės ūkio srities mokėjimų, atliktų pagal bendrosios išmokos schemą (BIS), patikimumo. Į šį klausimą atsakė beveik visos valstybės narės ir nurodė, kad padaryta tam tikra pažanga. Sanglaudos srities klausimai buvo susiję su valdymo ir mokėjimo institucijų darbuotojų skaičiumi ir mokymu. Kai kurios valstybės narės savo atsakymuose nurodė, kad per pastaruosius 12 mėnesių valdymo ir mokėjimo institucijose įdarbinta naujų darbuotojų. Daugiau kaip 70 % valstybių narių atsakė, kad per pastaruosius 12 mėnesių valdymo ir mokėjimo institucijų darbuotojams buvo organizuojami finansų valdymo ir kontrolės kursai.

Valstybių narių taip pat buvo paprašyta atsakyti į du bendruosius klausimus. Pirmasis klausimas susijęs su trišalėmis diskusijomis dėl nustatytų faktų apie atskiras klaidas, kuriose 2008 m. gegužės–birželio mėn. dalyvavo Komisija, kai kurios valstybės narės ir EAR. Šešios valstybės narės patvirtino, kad dalyvavo minėtose trišalėse diskusijose. Ši iniciatyva atsakymuose įvertinta teigiamai.

Antrasis klausimas buvo apie tai, kaip Komisija galėtų geriau vykdyti priežiūros funkciją, už kurią ji atsakinga pasidalijamojo valdymo srityje. Pateikti šie pagrindiniai pasiūlymai dėl patobulinimo: supaprastinti viešųjų pirkimų taisykles ir reglamentus, tobulinti viešųjų pirkimų stebėseną ir gaires.

3. 2007 M. PATIKINIMO PAREIŠKIMO BENDRIEJI NUSTATYTI FAKTAI IR PATIKINIMO PAREIŠKIMO NUSTATYTI FAKTAI PASIDALIJAMOJO VALDYMO SRITYJE

Komisijos pastangų nuolat gerinti kontrolės sistemą rezultatai tampa matomi EAR išvadose. Šią tendenciją pastebėjo kelios valstybės narės, tačiau kitos pabrėžė, kad Komisija 14-tus metus iš eilės negavo teigiamo DAS. Atsižvelgiant į tai, pasiūlyta peržiūrėti esamą DAS metodą ir pritarta Audito Rūmų rekomendacijai nustatyti toleruotinos klaidų rizikos lygį, siekiant kontrolės sąnaudų ir naudos pusiausvyros.

Audito Rūmų nuomonė apie pagrindines operacijas labai panaši į pateiktąją 2006 m. Nors klaidų lygiai dviejose politikos srityse, kurias anksčiau apėmė vidaus politikos ir išorės veiksmai, buvo mažesni nei numatyta, bendros situacijos tai nepaveikė. Tačiau Audito Rūmai pateikė besąlyginę (teigiamą) nuomonę apie sąskaitų patikimumą. Be to, Audito Rūmai pateikė teigiamą nuomonę apie tam tikrų sričių – pajamų, ekonomikos ir finansų reikalų srities įsipareigojimų bei mokėjimų,

administracinių ir kitų išlaidų – operacijų teisėtumą ir tvarkingumą. Apskritai priežiūros ir kontrolės sistemos minėtose srityse yra veiksmingos, atrinktų operacijų imtyje nenustatyta jokių reikšmingų klaidų.

Audito Rūmai daugiausia neigiamos nuomonės pareiškė apie pasidalijamojo valdymo operacijų teisėtumą ir tvarkingumą. Audito Rūmai priėjo prie išvados, kad šioms sritims vis dar būdingas įvairaus masto reikšmingas klaidų lygis.

Toliau pateiktoje 1.1 lentelėje pristatyta su pagrindinių operacijų teisėtumu ir tvarkingumu susijusių DAS rezultatų santrauka (pagal skyrius).

1.1 lentelė. 2007 m. su operacijų teisėtumu ir tvarkingumu susijusių DAS rezultatų santrauka³ (Komisijos aiškinimas)

	<i>Numatomas klaidų lygis</i>
Pajamos	Mažiau nei 2 %
Žemės ūkis ir gamtos ištekliai – EŽŪGF*	Mažiau nei 2 %
Žemės ūkis ir gamtos ištekliai – ne EŽŪGF*	Daugiau nei 5 %
Sanglauda	Daugiau nei 5 %
Moksliniai tyrimai, transportas ir energetika	Tarp 2 % ir 5 %
Išorės veiksmai	Tarp 2 % ir 5 %
Švietimas ir pilietybė	Tarp 2 % ir 5 %
Ekonomikos ir finansų reikalai	Mažiau nei 2 %
Administravimas	Mažiau nei 2 %
EPF	Tarp 2 % ir 5 %

* Audito Rūmų metinės ataskaitos 5 skyriuje pateiktas pasiskirstymas.

Didžiausi Audito Rūmų numatyti klaidų lygiai nustatyti sanglaudos ir kaimo plėtros srityse. Audito Rūmai priėjo prie išvados, kad žemės ūkio ir gamtos išteklių srityje, kuri yra didžiausia išlaidų sritis, visų su išlaidomis susijusių operacijų klaidų lygis yra reikšmingas. Audito Rūmai taip pat pažymėjo, kad priežiūros ir kontrolės sistemos buvo iš dalies veiksmingos. EŽŪGF išlaidų, kurios sudaro maždaug 85 %

³ Audito Rūmų 2007 finansinių metų metinė biudžeto vykdymo ataskaita su institucijų atsakymais OL C 286, 2008 11 10, p. 29.

visų žemės ūkio išlaidų, klaidų lygis buvo šiek tiek mažesnis nei 2 %, didžioji šių klaidų dalis nustatyta kaimo plėtros srityje. Be to, kaip ir praėjusiais 2006 m., Audito Rūmai pažymėjo, kad netvarkingų išlaidų riziką veiksmingai padėjo mažinti tinkamai įdiegta integruota administravimo ir kontrolės sistema (IAKS), jeigu į ją buvo įvedami tikslūs ir patikimi duomenys. Todėl Audito Rūmai rekomendavo gerinti išmokų nustatymą, registravimą ir valdymą.

Audito Rūmai nustatė, kad daugiausia klaidų padaryta sanglaudos politikos srityje. Audito Rūmų vertinimu, ne mažiau kaip 11 % visos kompensacijų sumos sanglaudos politikos projektams neturėjo būti išmokėta. 2007 m. Audito Rūmai Komisijos ir valstybių narių sanglaudos politikos srities priežiūros ir kontrolės sistemas pirmą kartą įvertino kaip iš dalies veiksmingas. Visos sanglaudos politikos srities operacijos, kurių auditą atliko EAR, susijusios su 2000–2006 m. programavimo laikotarpiu. 2007 m. Audito Rūmai dar kartą nustatė, kad pagrindiniai trūkumai susiję su pirmojo lygmens kontrolės priemonėmis ir audito įstaigų darbu. Minėtieji trūkumai⁴:

Valdymo institucijos: nepakankamos kasdienės išlaidų tikrumo patikros, nesugebama nustatyti, kad kai kurios išlaidų deklaracijos nepagrįstos tinkamais įrodomaisiais dokumentais, nesugebama nustatyti viešųjų pirkimų procedūrų trūkumų.

Mokėjimo institucijos: nesugebama nustatyti, kad valdymo institucijos neatliko tinkamų kasdienių patikrų.

Audito įstaigos: neatliekama pakankamai patikrų siekiant gauti patikinimą, kad kontrolės sistemos yra veiksmingos.

Audito Rūmai nurodė, kad didelį poveikį žemės ūkio ir sanglaudos sričių operacijų teisėtumui ir tvarkingumui turi sudėtingi arba netiksliai apibrėžti teisiniai reikalavimai.

Švietimo ir pilietybės srities išlaidos iš dalies valdomos pasidalijamuoju valdymu. Audito Rūmai priėjo prie išvados, kad šios srities mokėjimų klaidų lygis yra reikšmingas. Be to, priežiūros ir kontrolės sistemos įvertintos kaip iš dalies veiksmingos.

4. TOLESNI VEIKSMAI, KURIŲ IMTASI DĖL KLAIDŲ

Savo rašte Komisija kiekvienai valstybei narei tinkamai pateikė išsamią informaciją apie kiekvienoje konkrečioje šalyje per EAR atliktus auditus nustatytas klaidas. Po to valstybių narių paprašyta pateikti išsamią informaciją apie veiksmus, kurių imtasi klaidoms ištaisyti, taip pat apie tų veiksmų vykdymo laiką, turinį ir laukiamus rezultatus. Dauguma valstybių narių reikalaujamą informaciją pateikė per tinkamą terminą. Be to, atsakymai apskritai buvo kokybiški, o kai kurios šalys pateikė itin išsamią informaciją apie veiksmus, kurių imtasi dėl audito nustatytų faktų. Minėtuosius veiksmus Komisija stebės vykdydama įprastus su visomis Audito Rūmų ataskaitomis susijusius tolesnius veiksmus.

⁴ Audito Rūmų 2007 finansinių metų metinė biudžeto vykdymo ataskaita su institucijų atsakymais, OL C 286, 2008 11 10, p. 150.

Klaidų apibrėžimas ir traktavimas

Europos Audito Rūmų nuomone, „klaidos gali būti susijusios su mokėjimo sąlyga“ arba „kitu atitikties kriterijumi“. Audito Rūmai dabar skirsto klaidas į „kiekybiškai įvertinamas“ ir „kiekybiškai neįvertinamas“⁵. Siekiant nustatyti finansinį klaidų poveikį audito duomenų visumai ir bendrą skelbtiną klaidų lygį, vertinamos tik kiekybiškai įvertinamos klaidos.

Valstybėms narėms tenka atsakomybė iš viso už daugiau nei 90 % kiekybiškai įvertinamų klaidų pasidalijamojo valdymo srityje (sanglaudos politikos srityje – už 100 %). Visos valstybės narės bent iš dalies pateikė atsakymą apie visas kiekybiškai įvertinamas klaidas, kurių klaidų lygis 100 %. Jos kiekvienu atveju nurodė, ar klaida pripažinta, ar ne ir kokių veiksmų imtasi. Kai kurios valstybės narės (Čekija, Vokietija, Airija, Ispanija, Graikija ir JK) pripažino daugumą Audito Rūmų nurodytų klaidų. Atsakymuose apie veiksmus, kurių imtasi atsižvelgiant į nustatytus faktus apie kiekybiškai įvertinamas klaidas, 15 iš 17 susijusių valstybių narių pateikė tam tikros informacijos apie vykdomus veiksmus ir laukiamus rezultatus. Kai kurios valstybės narės pabrėžė, kad pradėti vykdyti arba jau atlikti susigražinimai ir nurodytos susigražintos sumos. Graikija nurodė, kad kiekvienu pripažintu klaidos atveju Bendrijos įnašas sumažėjo iki nulio.

5. VALSTYBIŲ NARIŲ VEIKSMAI TRŪKUMAMS PAŠALINTI SANGLAUDOS IR ŽEMĖS ŪKIO SRITYJE

Valstybėms narėms pateiktame klausimyne buvo klausimas apie žemės ūkio ir gamtos išteklių skyrių – dėl BIS gerinimo. Audito Rūmai 2007 m. ataskaitoje pareiškė susirūpinimą dėl mokėjimų, atliktų pagal BIS. Audito Rūmų nuomone, ku skubiau reikėjo spręsti klausimus, susijusius su išmokomis, informacija apie žemės sklypus, priemonių taikymo taisyklių (ypač dėl nacionalinio rezervo naudojimo) išaiškinimu ir supaprastinimu. Į šį klausimą atsakė beveik visos valstybės narės ir nurodė, kad padaryta tam tikra pažanga. Kai kurios naujos valstybės narės nurodė, kad jos šiuo metu netaiko BIS. Tuo tarpu minėtąją schemą taikančios valstybės narės nurodė, kad ją neseniai auditavo ir patvirtino kompetentinga nacionalinė institucija. Atkreiptas dėmesys į visus Audito Rūmų paminėtus klausimus. Kai kurios sistema jau taikančios valstybės narės nurodė, kad daroma nuolatinė pažanga, ypač ortofotografijos ir išmokų srityje. Be to, kai kuriais atvejais buvo atnaujintos ir restruktūrizuotos duomenų bazės.

Keturi sanglaudos srities klausimai buvo susiję su valdymo ir mokėjimo institucijų darbuotojų skaičiumi ir mokymu. Dauguma valstybių narių atsakė į klausimą apie naujų darbuotojų, pradėjusių dirbti valdymo ir mokėjimo institucijose per pastaruosius 12 mėnesių, skaičių. Priimti naujų darbuotojų reikėjo dėl restruktūrizavimo, kai kuriais atvejais – dėl 2000–2006 m. programavimo laikotarpio pabaigos darbų, taip pat siekiant vykdyti naujojo 2007–2013 m. programavimo laikotarpio programas. Naujos valstybės narės apskritai nurodė ypač didelį darbuotojų skaičiaus padidėjimą, pvz., Bulgarija – iki 88 %.

⁵ Audito Rūmų 2007 finansinių metų metinė biudžeto vykdymo ataskaita su institucijų atsakymais, OL C 286, 2008 11 10, p. 28.

Daugiau kaip 70 % valstybių narių teigiamai atsakė į klausimą, ar valdymo ir mokėjimo institucijų darbuotojams per pastaruosius 12 mėnesių buvo organizuojami finansų valdymo ir kontrolės kursai. Daugelis šalių pateikė statistinių duomenų apie mokyme dalyvavusius darbuotojus, o kai kurios šalys pabrėžė, kad nuolatiniai mokymai (seminarai, informaciniai susitikimai ir konferencijos) finansinio valdymo ir kontrolės, programos ir sutarčių valdymo tematika yra standartinė jų mokymo programų dalis. Įvadiniai kursai (vienu atveju – iki trijų dienų trukmės) ir dokumentų paketai – neatskiriama daugelio valstybių narių mokymo programos dalis. Be to, 80 % valstybių narių parengė naujiems darbuotojams skirtus dokumentų paketus. Juos sudaro keletas pagrindinių dokumentų, tarp jų kontroliniai sąrašai, nurodymai ir procedūrų vadovai. Kai kurios valstybės narės nurodė, kad valdymo ir mokėjimo institucijos turi interneto svetaines ir informaciją paprastai platina intranetu. Pasitaikė tik keli atvejai, kai viešųjų pirkimų dokumentai nebuvo lengvai prieinami, o Lietuva nurodė, kad šioje srityje reikėtų daugiau Komisijos paramos. Kaip pastebėjo EAR, vienos iš dažniausiai pasitaikančių klaidų buvo susijusios su viešųjų pirkimų srityje kylančiais sunkumais ir atitinkamomis problemomis vykdant konkurso procedūras.

6 klausimas buvo susijęs su Audito Rūmo pastaba dėl audito įstaigų⁶. Buvo siekiama nustatyti priežastis, dėl kurių audito įstaigos negali atlikti pakankamų patikrų. Beveik visos valstybės narės terminą „audito įstaiga“ suprato kaip nacionalinę aukščiausiąją audito įstaigą ir nurodė, kad ši institucija nepriklausoma ir kad jos atliktas darbas labai kokybiškas. Tačiau Audito Rūmai turėjo omenyje kitus audito subjektus, atliekančius audito funkcijas projektų valdymo ir kontrolės srityje, kaip nurodyta EAR metinės ataskaitos 6.29 punkte. Todėl valstybių narių atsakymuose pateikta informacija negalima pasinaudoti.

7 klausimas buvo susijęs su bendru klaidų, pernai nustatytų kiekvienoje šalyje, mažinimu. Daugelis valstybių narių negalėjo atlikti palyginimo, nes EAR toje pačioje šalyje nevykdė auditų dvejus metus iš eilės. Tačiau keturios šalys – Vengrija, JK (Škotija), Lenkija ir Ispanija – nurodė, kad, palyginti su praėjusiais audito metais, pastebimas bendras klaidų sumažėjimas.

1.2 lentelėje pateikta bendra atsakymų į klausimyno klausimus suvestinė – informacija apie darbuotojų skaičiaus padidėjimą, darbuotojų mokymą ir valstybių narių turimus naujiems darbuotojams skirtus dokumentų paketus.

1.2 lentelė

Klausimas	Iš viso atsakymų	Iš viso neatsakyta
1) Žemės ūkis	24	3
2) Darbuotojų skaičiaus padidėjimas valdymo ir mokėjimo institucijose	25	2

⁶ Žr. 4 išnašą pirmiau.

<i>darbuotojų skaičiaus padidėjimas % (kai nurodyta skaičiais)</i>			
5–24 %	4		
25–49 %	8		
50–100 %	5		
3) Valdymo institucijose organizuotas mokymas	24	3	
<i>mokyme dalyvavusių darbuotojų % (kai nurodyta skaičiais)</i>			
5–24 %	3		
25–49 %	5		
50–100 %	5		
4) Mokėjimo institucijose organizuotas mokymas	24	3	
<i>mokyme dalyvavusių darbuotojų % (kai nurodyta skaičiais)</i>			
5–24 %	1		
25–49 %	2		
50–100 %	9		
5) Naujiems darbuotojams skirtas dokumentų paketo turinys	22	5	
	taip	ne	neatsakyta
<i>Kontroliniai sąrašai</i>	20	2	5
<i>Kontrolės strategijų taikymo nurodymai</i>	17	5	5
<i>Pranešimo apie patikrinimų metu nustatytus faktus ir klaidų lygius nurodymai</i>	20	2	5
<i>Tinkamumo nustatymo taisyklių, kurios taikomos tikrinant prašymus, rinkinys</i>	19	3	5

<i>Viešųjų pirkimų taisyklės</i>	19	3	5
<i>Galutinių mokėjimų taisyklės ir informacija apie atliktinas patikras</i>	20	2	5
<i>Informacija apie pažeidimų pasekmes</i>	19	3	5
<i>Kiti procedūrų vadovai</i>	19	3	5
6) Audito įstaigos	23		4
7) Klaidų mažinimas	23		4
8) Trišalės diskusijos	24		3

6. PAGALBA VALSTYBĖMS NARĖMS ES FINANSUOJAMŲ PROJEKTŲ VALDYMUI TOBULINTI

Siekiant nustatyti, kaip Komisija galėtų toliau prisidėti prie valstybių narių pažangos ES finansuojamų projektų valdymo srityje, į klausimyną įtraukti du bendrieji klausimai.

Pirmasis klausimas susijęs su trišalėmis EAR, kai kurių valstybių narių ir Komisijos diskusijomis, vykusiomis prieš prieštaringų nuomonių derinimo posėdžius 2008 m. liepos mėn. Per posėdžius buvo aptariami Audito Rūmų audituotose programose ir projektuose nustatyti faktai apie klaidas ir taip pasirengiama prieštaringų nuomonių derinimo posėdžiams; buvo klausama, ar minėtosios diskusijos susijusioms valstybėms narėms buvo naudingos. Antrasis klausimas buvo apie tai, kaip Komisija galėtų geriau vykdyti priežiūros funkciją, už kurią ji atsakinga pasidalijamojo valdymo srityje.

Trišaliai posėdžiai

Šešios valstybės narės nurodė, kad dalyvavo trišalėse diskusijose. Atsakymuose paminėta, kad nors posėdžių išvados ne visada buvo visiškai palankios susijusiai valstybei narei, šia iniciatyva džiaugiamasi, o Airija, Graikija, Slovakija bei Čekija ją įvertino kaip itin naudingą. Pavyzdžiui, Airija nurodė, kad „ši procedūra ir patirtis buvo itin naudinga tiek valdymo institucijai, tiek valstybei narei“ dėl šių priežasčių:

Geriau suprantami EAR procesai ir procedūros.

EAR patikros įtrauktos į valstybės narės vykdomas patikras ir kontrolę.

Bendraujant tiesiogiai suderinta daug daugiau klausimų negu jų būtų suderinta bendraujant raštu.

EAR išsamiai paaiškino ataskaitoje likusių neišspręstų klausimų priežastis, kurias valstybės narės suprato ir kurioms pritarė.

Todėl buvo galima išspręsti visus likusius klausimus ir laiku bei veiksmingai parengti galutinę ataskaitą.

Komisijos vykdomos priežiūros funkcijos gerinimas

Valstybės narės nurodė, kad buvo patenkintos Komisijos vykdoma priežiūra, o dvi šalys paminėjo su Komisija pasirašytas pasitikėjimo sutartis regionų ir sanglaudos fondų srityje. Be to, valstybės narės džiaugėsi, kad Komisija sustiprino savo vaidmenį išleisdama 2007–2013 m. programavimo laikotarpio gaires. Tik pusė valstybių narių (daugiausia – naujosios valstybės narės) nurodė, kad Komisija galėtų geriau vykdyti savo funkciją. Be kita ko, buvo paminėtos šios tobulintinos sritys:

- **Taisyklės ir reglamentai:** valdymo ir mokėjimo institucijoms skirtos gairės, **geroji patirtis** ir mokymas; taisyklių ir reglamentų **supaprastinimas** skatinant veiksmingiau vykdyti projektus.
- **Stebėseną:** Komisijos vykdomos stebėsenos gerinimas, daugiau informacijos teikiant apie metodiką, taikomą per Komisijos organizuojamus patikrinimus.
- **Viešieji pirkimai:** aktyvesnė priežiūra viešųjų pirkimų srityje ir mokymas Bendrijos teisės tematika; viešųjų pirkimų gairės.

7. IŠVADOS

- Komisija apskritai yra patenkinta valstybių narių pateiktų atsakymų į klausimyno klausimus kokybe ir tuo, kad daugeliu atveju buvo paisoma griežto termino. Be to, kai kurios valstybės narės pateikė išsamius dokumentus apie vykdomas taisomas priemones.
- Valstybės narės pabrėžė 2007 m. DAS nurodytą pažangą – jame pirmą kartą pateikta besąlyginė nuomonė apie sąskaitų patikimumą. Kalbant apie pasidalijamąjį valdymą, valstybės narės toliau gerina savo sistemas ir mažina klaidų skaičių. Iš atsakymų į klausimyno klausimus matyti bendras teigiamas požiūris (valdymo ir mokėjimo institucijose didėja darbuotojų skaičius, darbuotojams organizuojamas mokymas). Valstybės narės dažnai pripažįsta Audito Rūmų nustatytas klaidas, daugeliu atveju dėl to jau imtasi veiksmų. Šiuos veiksmus Komisija toliau stebės.
- Valstybės narės nurodė, kad apskritai buvo patenkintos Komisijos vykdoma priežiūra. Jos pažymėjo, kad reikėtų paprastesnių taisyklių ir reglamentų. Be to, Komisijos prašoma gerinti ir toliau plėtoti gaires bei teikiamą pagalbą. Galiausiai valstybės narės Komisijos ir Audito Rūmų prašė paaiškinimų, ypač dėl gerosios patirties.